

Śrīman Madhvācārya buvo nepatenkintas Śaṅkaros *vivarta-vāda*, todėl jis skelbė dualizmo (*dvaita-vāda*) doktriną, kurią jis taip pat pagrindė Vedų teiginiais, tikusiais jo mokymui.

Dvaita-vāda – mokymas apie dvilypumą (dualizmą). Šis vertimas yra netikslus, kadangi žodis dualizmas ar dvilypumas *saṅkhyoje* reiškia dviejų nepriklausomų vienas nuo kito pradų egzistavimą, o pagal Madhvą, gyvosios būtybės ir pasaulis nors ir amžini yra priklausomi (*paratantra*) nuo Dievo.

Pagal Madhvą svarbiausia Būties charakteristika yra skirtybė. Ji yra daiktų esmė (*dharmi-svarūpa*).

Skirtybė yra nekintanti visų daiktų prigimtis.

Egzistuoja 5 fundamentalūs skirtumai:

- 1) Tarp *Brahmano* ir gyvų būtybių;
- 2) Tarp *Brahmano* ir pasaulio;
- 3) Tarp vienos gyvosios būtybės ir kitos;
- 4) Tarp gyvosios būtybės ir pasaulio;
- 5) Tarp įvairių šio pasaulio objektų.

Šie skirtumai tarp *Brahmano*, gyvosios būtybės ir pasaulio yra amžini, kaip ir jie patys.

Materiali gamta yra inertiška medžiaga ir todėl skiriasi nuo *Brahmano*. Kurdamas pasaulį Dievas yra tik instrumentinė priežastis.

Madhvācārya nesutinka su Rāmānujos požiūriu, sakydamas, kad pasaulis ir gyvosios būtybės negali būti Dievo atributais, nes atributai būdingi substancijai, o tuomet Dievui būtų būdingi pasaulio ir gyvų būtybių netobulumai. *Brahmanas* gali turėti atributus, kurie tiesiogiai susiję su Jo esme, pvz. Jo žinojimas, Jo visagalystė ir t.t., todėl Rāmānujos

viśvā ādvaita

gali būti naudojama tik šiuose rėmuose.

Madhva naudoja terminą *viśvā a* [1] (išskirtinumas) apibrėždamas santykį tarp substancijos ir jos atributų, arba tarp visumos ir dalies. Visi teiginiai apie skirtybę ir vienybę yra priešaringi. Jei atributai tapatūs substancijai, tai atributo praradimas reikštų substancijos sunaikinimą, o žodžiai „substancija“ ir „atributas“ reikštų tą patį. Jei abu būtų skirtingi, tuomet skirtybė būtų taip pat substancijos atributas ir reikėtų kalbėti apie skirtumą tarp substancijos ir skirtybės ir taip iki begalybės (*regresum ad infinitum*).

Madhva sako, kad substancija ir atributai nei absoliučiai tapatūs nei skirtingi. Bet tarp jų egzistuoja *viśvā a* – išskirtinumas. Nėra skirtumo tarp audinio ir jo baltumo, bet dėka *viśvā os* galima kalbėti apie baltumą kaip audinio savybę atskirai nuo audinio.

Išskirtinumų gali būti daug, priklausomai nuo to koku aspektu analizuojame objektą. Tačiau kiekvienam aspektui yra tik viena *viśvā a*. Taip užtveriamas kelias begalinei regresijai.

Madhva sako, kad Dievas turi priešaringas charakteristikas, kurias įmanomomis padaro *acintya śakti* nesuvokiama energija.

---

[1] Višeā a – savitumas, skirtumas tarp (vietovių etc.); išskirtinė žymė, charakteringa savybė; rūšis; gram. Žodis, kuris apibrėžia ar apriboja kito žodžio reikšmę; individualumas, konkretumas, individualūs skirtumai arba individualumo esencija.